

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 149. — ŠTEV. 149.

NEW YORK, TUESDAY, JUNE 27, 1911. — TOREK, 27. ROŽNIKA, 1911.

VOLUME XIX. — LETNIK XII.

Iz delavskih krogov. Tobačna industrija.

Med tobačnimi delavci v New Yorku vlada velika beda vsled pomanjkanja dela.

SENATOR IN DELAVCI.

Žičarski delaveci zahtevajo zvišanje plače in skrajšanje delavnega časa.

Med organiziranimi tobačnimi delaveci v New Yorku vlada vsled pomanjkanja dela velika beda. Na tisoče delavev je brez zasluga in razmere so veliko slabše, kot so bile ob krizi leta 1907-1908. Mnogo več delavcev postopa, kakor jih pa dela.

Proti skrajšanju delavnega časa za ženske.

Newyorski državni senator H. D. Heimann je pisal Central Federated Union pismo, v katerem protestuje proti temu, da bi se delavni čas za ženske skrajšal na 54 ur na teden.

Zahteve žičarskih delavev.

Žičarski delaveci v New Yorku zahtevajo zvišanje plače in skrajšanje delavnega časa. Delaveci, ki so dozdaj dobivali \$3.25, zahtevajo \$3.50 za deveturno delo.

Za McNamarov proces.

Organizirani kovački delaveci v New Yorku so prispevali v sklad za McNamarov proces \$275.

Predilnice zaprte.

Amoskeg Manufacturing Co. v Manchester, N. Y., je v 17 predilnicah vstavila delo za čas od 28. junija do 10. julija. Kompanija ima 15,000 delavev.

Položaj v Albaniji.

Turška strahovlada.

Turška vlada je poslala na albansko mejo 50,000 vojakov.

GROZODEJSTVA.

Turki grozno gospodarijo v Albaniji, skrumijo žene, požigajo domovja in morijo ujetnike.

Dunaj, 26. junija. Po verodostojnih poročilih je položaj v Albaniji zelo kritičen. Turška vlada ima ob albanski meji pripravljenih 50,000 vojakov, da jih vrže čez mejo. Charles R. Crane iz Chicago, ki je potoval po Albaniji, pripoveduje, da so razmere v Ursini, Pon 26. rožnika 1911. Albaniji nevzdržljive. Turki gospodarijo grozno po okrajih. Skrumijo žene, požigajo in morijo. Nad 25,000 žen je v otrok je bežalo preko meje na Černogorska tla, kjer umirajo gladu, kajti Černogora jim ne more dati zadost živeža. Begunci jedo kuhanino traivo in korenine.

Zastopnik Albancev v Ameriki.

Falk bei Kanica, zastopnik Albancev v Ameriki, je v razgovoru s poročevalcem lista "The New York Times" dejal, da se bodo Albanci bojevali do zadnjega moga za svojo samostojnost. Na vsak način se hočejo otresti turškega jarma. V razgovoru je tudi rekel, da je Černogora edina država, ki podpira Albance. O turški vladi se je bjal Kanica izrazil zelo ostro. Vlada ne pozna nobene pravicos, in se razmere zdaj slabše, kar so bile pod sultantom Abdul Hamidom. Albanci v Ameriki podpirajo z denarjem albansko vstavo in imajo v New Yorku svoj revolucionarni komite, ki nabira prispevke po Združenih državah.

Amerikanske socialne in politične zadeve.

Republikanci delajo na to, da bi preprečili demokratsko tarifno revizijo.

PODPREDSEDNISKI KANDIDAT.

V newyorski zakonodaji pridejo tekom tega tedna važne zakonske predloge v razpravo.

Washington, 26. junija. Senator Penrose iz Pensylvanije je prevzel načelo spraviti republikanske insurge v tabor regularnih republikancev. Namen teake je preprečiti demokratsko tarifno revizijo. Republikanci hočejo na jesen sami revidirati tari, ker to želi predsednik Taft.

Proti skrajšanju delavnega časa za ženske.

Newyorski državni senator H. D. Heimann je pisal Central Federated Union pismo, v katerem protestuje proti temu, da bi se delavni čas za ženske skrajšal na 54 ur na teden.

Zahteve žičarskih delavev.

Žičarski delaveci v New Yorku zahtevajo zvišanje plače in skrajšanje delavnega časa. Delaveci, ki so dozdaj dobivali \$3.25, zahtevajo \$3.50 za deveturno delo.

Mnogo dela v newyorski zakonodaji.

Albany, 26. junija. V newyorski zakonodaji pridejo tekom tega tedna važne zakonske predloge v razpravo. Med drugimi tudi Bill, ki dotoža žensko volitno pravico. Zasedanje bo trajalo do 8. julija, ako bi pa odsek, ki ima v rokah mestni statut, svoja dela končal in spravil statut že v tem zasedanju pred zborom, potem bo zasedanje trajalo še precej časa.

Sociologična konferenca.

Socialistični župan mesta Milwaukee, Wis., Emil Seidel se bo na potu na sociologično konferenco v Sagamore, Mass., vstavljal v New Yorku in imel predavanja o socialistični upravi mest. V Milwaukee bo pričel izhajati socialistični dnevnik, ker vsi dnevni v Milwaukee pripadajo zdaj meščanskim strankam in niso prijazni socialistom.

Važna razsodba za Alasko.

Washington, 26. junija. — Tajnik za notranje zadeve Walter L. Fisher je izdal razsodbo, ki zavrnja vse Cunninghamove pravice do premogovnih žil v Alaski. "Claims" so povzročile Ballinger-Pinchotovo kontroverzo. Fisherjeva razsodba je neovrgljiva. Notranji departement se je uveril, da reprezentuje Cunningham skupino posameznikov, ki si hočejo pridobiti pravice do premogovnih zemljišč. Za Cunninghamovo skupino je stal Morgan-Guggenheim sindikat. Cunningham si je hotel pridobiti pravice do najboljših in najboljših premogovih skladov na svetu. Premog na Alaski je najboljši na svetu.

Denarje v staro domovino

pošiljane:

za \$ 10.35 50 kron,

za 20.50 100 kron,

za 41.00 200 kron,

za 102.50 500 kron,

za 204.50 1000 kron,

za 1020.00 5000 kron.

Poštarna je vsteta pri teh svotah.

Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinara odbitka.

Naše denarne pošiljalne izplačuje c. kr. poštni hranilni urad v 11. do 12. dneh.

Denarje nam poslati je najpriljeno do \$50.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER CO.,

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., N. E.,

Cleveland, Ohio.

TRIJE ČLANI ODSTOPIVŠEG A MINISTRSTVA IN M. CLEMENCEAU.

Kakor smo že poročali, je francosko ministrstvo odstopilo vsled nezaupnice, ki jo je dobilo v poslanskih zbornicah. Predsednik Fallieres je poveril sestavo novega ministrstva bivšemu finančnemu ministru Josephu Caillouxu, ki ga je priporočal sam bivši ministrski predsednik Monis. Nekateri krogi so vplivali na Fallieres, da bi imenoval za ministrskega predsednika Clemenceaua. Delcasse je bil v zadnjem kabinetu pomorski minister, Cruppi pa zunanjji minister.

Slovenske vesti.

Kdaj bo konvencija K. S. K. J.?

—

Glasilo K. S. K. J. še ni zanimalo naše vesti, da bo konvencija dne 16. avgusta t. l. v Jolietu, Ill., in tako smo menda bili le prav poučeni, ko smo prinesli to vest. Glavni odbor je v štev. 29 "Ameriškega Slovence" z dne 23. junija pozval krajevna družtvita, da si na svojih sejih v mesecu juliju izvolijo deležne, obenem pa je naznamil, da se natančni čas pričetka, kakor tudi prostor konvencije objavi pozneje. Po sklepu konvencije v Pittsburghu, Pa., bi se moralna letosnja konvencija vrnila v South Chicagu meseca oktobra, ali dolični sklep so menda izgubili z zapisnikom vred, ker ga družtvu niso še dozdat dobili. Morda se pa nekaj kuha?

Poroka.

Dne 19. junija sta se poročila v Meadow Lands, Pa., g. Matija Turk in gd. Barbara Doleš iz Hrenovice pri Postojni. Želimo obilo sreče!

Nesrečna brata.

V Latrobe, Pa., je te dni vzlabil slovenski rojaka Ivana Tavželja, doma iz Otoča pri Cirkniču. Njegov brat je pred dvema letoma na isti način izgubil življenje v Johnstownu, Pa.

Slovenom Slovenca v Clevelandu.

V Clevelandu, O., se je te dni ustrelil neki Tomaz Zoron ali Zorn, ki je menda slovenskega rodu. Bil je zaročen z Miss Louise Starek, ali zaroka se je razdrla. Zoron je nameraval umoriti svojo zaročenko, ali namen mu je izpodletel in nato je sebe umoril. Zoron je stanoval na 2048 Lark Ave. pri Ivanu Sadarju.

Pomorski delavci

Zopet na štrajku.

—

Na tisoče pomorskih delavcev v Angliji in na Holandskem je pričelo vnovič štrajkatki.

SIMPATIJSKI ŠTRAJK.

—

Nad 2000 pristaniskih delavcev v Amsterdamu se je pridružilo štrajkujočim pomorskim delavcem.

—

London, 26. junija. — Vzpostavljeni po zadnjih zmaghah pomorskih delavcev so voditelji pomorskih delavcev proglašili v Liverpoolu nov štrajk. Sestripetdeset parobrodnih družb je po štrajku prizadetih. Štrajk je tudi v Hull, Goole, Grangemouth in Clyde.

Amsterdam, 26. junija. — Nad 2000 pristaniskih delavcev so izsimpatijo do štrajkujočih pomorskih delavcev ostavili delo. Pri vseh osmih velikih parobrodnih družbah počiva delo.

—

Cesar Franjo Jožef bo dne 12. julija otvoril novi državni zbor s prestolnim govorom in je preložil odpotovanje v Italijo.

Baron Bienerth je stal na čelu avstrijske vlade od leta 1908. Njegov kabinet je bil dvakrat prenovljen. Novi ministrski predsednik baron Gautsch je bil že večkrat minister in leta 1897. je bil tudi že ministrski predsednik. Ko je postal privržen minister je bil star šele 33 let.

Rojak toži rojaka.

Slovenec Fran Pintar in Fran Zupan sta tožila Slovenca Fran Pavlovčiča pri Cambria County Courtu, Pa., zaradi razdaljenja na časti. sodnik Rise je stavil toženja pod \$1000 varščine, ki jo je za njega položil rojak Fran Gabrenja.

Bienerth odstopil.

Gautsch naslednik.

—

Avtrijsko ministrstvo je podalo ostavko in cesar je ostavko sprejel.

—

ACHIMOV MORILCA.

—

Prejšnji avstrijski notranji minister baron Haerdtl je imenovan za senatnega predsednika.

—

Dunaj, 26. junija. Bienerthova ministrstvo je odstopilo in cesar je poveril baronu Gautschu sestavo novega kabinetu. To se je po izidu zadnjih državozborskih volitev splošno pričakovalo. Bienerthova vlada je bila pri volitvah poražena. Trgovski minister in krščanski socialec dr. Weisskirchner je pri volitvah podlegel in je takoj odstopil. Tudi železniški minister dr. Glombinski je bil po spustili skozi njegov život električni tok 1840 voltov predno je nastopila smrt.

Cesar Franjo Jožef bo dne 12. julija otvoril novi državni zbor s prestolnim govorom in je preložil odpotovanje v Italijo.

Baron Bienerth je stal na čelu avstrijske vlade od leta 1908. Njegov kabinet je bil dvakrat prenovljen. Novi ministrski predsednik baron Gautsch je bil že večkrat minister in leta 1897. je bil tudi že ministrski predsednik. Ko je postal privržen minister je bil star šele 33 let.

Achimova morilca oproščena.

Budimpešta, 25. junija. — Velikansko senzacijo je po Avstro-Ogrski vzbudila vest, da sta bila brata Žuljančky v Beke-Czabi, ki je bil star 86 let.

Cailoux bo sestavil novo franco-sko ministrstvo.

Paris, 26. junija. — Predsednik Fallieres je poveril sestavo novega ministrstva bivšemu finančnemu ministru Josephu Callouxi, ki je takoj posvetoval s svojimi prijatelji in političnimi voditelji.

Državnozborske volitve na Slovenskem.

—

Na Kranjskem niso državozborske volitve dne 13. junija nič premenile posestnega stanja.

—

"GLAS NARODA"

(Slovenec Daily.)

Owned and published by the

Novento Publishing Co.

(a corporation.)

FRANK SAKNER, President.

JANKO PLESKO, Secretary.

LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of business of the corporation and
address of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.The above list is for the corporation and
not for the individual officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y."GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz
vremi nedelj in praznikov."GLAS NARODA"
(Voice of the People)
Used every day, except Sundays and
Holidays. Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopisi brez podpisa in osobnosti se ne
smetajo.Denar naj se blagovati počiljati po —
Money Order.Pri spremembah kralja naročnikov
izvede, da se nam tudi prejšnje
izvajalce naznani, da hitreje najde
na naslovnika.Dopisom in pošiljanjem naredite ta na-
rez:

"GLAS NARODA"

Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Najnovejše vesti.Nemški cesar je povabilovelj-
niki amerikanskih vojnih ladij v
Kielu na zajutrak in na večer so
bili Amerikanici gosti cesarskega
jahtnega kluba.V zveznem senatu je bil Rootov
izpremjevalni predlog glede re-
ciprocitete odklonjen. Odobrenje
vzajemne trgovinske pogodbe s
Canado je zdaj zagotovljeno.Predsednik Brooklyn Rapid
Transit Co. se protivi vpljav-
nizane prevozne pristojbine na
Coney Island. Vsled ugovora In-
terborough in B. R. T. Co. proti
načrtom se bo gradnja podzemelj-
nih železnic v New Yorku in v
Brooklynu zopet zavlekla.Načrtni predlog z dejavnimi-
stvi proti trustu, ki kontro-
li produkcijo in prodajo lepen-
ih zaradi kršenja Shermanovega
potitrustnega zakona.Mrs. Catherine Mourer, 1112
Ave., Bronx, je včeraj zve-
če na drugi avenci 59. cesti z
dežnikom pretepla agenta John
Powersa, ki je ujeno desetletno
hkrerko v kari poljubil. Powers je
bil aretovan.Italijanka Ajetana Saglinde,
409 E. 12. St. v New Yorku, je
včeraj na 14. cesti počakala svo-
jega ljubimca Antonija Fiverone-
ja oddala več streliv na njega.
Ranila je ljubimca, Italijana Giu-
seppe Savorna in James Deffla.
Po strelnju je bežala na streho
neke hiše, kjer so jo prijeli.
Na sproti policistom se je branila s
klobučno iglo.Parnik "Monmouth" je v new-
yorskem zalivu zadel v prevozi
čoln "Madeline", ki je vozil po-
noči brez luči. Čoln se je potopil.
Moštvo je bilo rešeno.V Atlanti, Ga., je dozdaj ne-
znan storilec umoril šest črnk.
Vse so bile na enak način umor-
jene.V kvaranteni v New Yorku se
nahajata italijanski parniki "A-
merica" in parniki "Hamburg-A-
merica Line" "Hamburg", ker
so potniki oboleni pod kolerasnim
ljivimi okolnostmi.**LISTNICA UREDNIŠTVA.**J. S. Cleveland, O. Dasi nismo
cerkveni pismouki, hočemo ven-
dar na Vašo vprašanje kolikor
mogoče točno odgovoriti: Sv. Pe-
ter je bil prvi paapež; katoliška
cerkev pa ni nastala 300 let po Kri-
stusu, ker jo je Kristus vendar
v začel učeti. Njegovi prvi u-
čenci so se imenovali "katoli-
ci". Beseda prihaja iz grščine
pomenja toliko, kakor vera zarimsko-katoliški paapež pa
nster ni bil nikdar, ker so za-
rabiti izraz "rimsko-katoli-
ške po eurigradske razko-
pi pod patriarhom Focijem. Odtega časa tudi ločimo "rimsko-
katoliško" in "grško-katoliško"
izpovedanje.**Ničesar za delavec.**

—o—

Tri meseci že trajala zasedanja
62. kongresa, pa ničesar se se ni
sklenilo v korist delavev, dasi
sede v kongresu člani delavskih
uni.V poslanski zbornici imajo de-
mokrati večino, v senatu pa re-
publikanci, torej sta obe stranki
odgovorni za brezbrinost naspro-
ti delavstvu. V poslanski zbornici
obstoji odsek za delavsko zadavev
in načelnik tega odseka je repre-
zentant Wilson iz Pensylvanije,
ki je bil svojčas delavski voditelj
in je imel pri American Feder-
ation of Labor mnogo ugleda. In
ta unijski delavev, ki je bil s po-
močjo delavcev izvoljen za kon-
gresno poslanca, še dozdaj ni
niti one predlog stavljal, ki bi bi-
la v prid delavev. Zakaj ne? Wil-
son je demokrat.Nekateri delavski voditelji
smatrajo Wilsona še vedno za de-
lavskoga zastopnika v poslanski
zbornici, kar pa ni. Wilson stoji
popolnoma pod vplivom repre-
zentanta Underwooda, ki je voditelj
demokratov in velik izkor-
ščevalcev delavev v svojih jeklar-
nah in premogovnikih. Under-
wood je pred kratkim dejal na-
čelniku odseka v poslanski
zbornici, da ne smije priporočati
plenumu zbornice nobenega za-
konškega načrta, ki ga ni pregled-
al in odobril. Wilson kot veren
demokrat se mora ravnati po
tem naročilu. Trije meseci zase-
danja so minuli in delavev nimata
po najmanjšega upanja, da bi bi-
la vložena Bill, ki bi omogočil iz-
davanje sodnih prepovedi proti
delavskim organizacijam. Poslani-
ci vidijo in vedo, da so delavev,
ki stoje za svoje pravice na stra-
ži, ali ki se poslužujejo bojkotne
pravice, vsaki čas aretovani in
izkazani.To ve Gompers, predsednik Ameri-
can Federation of Labor, in to
vedo tudi drugi delavski vodi-
telji, ali vseeno še trde, da zasto-
pa Wilson delavske interese v po-
slanski zbornici. Tudi drugi unij-
ski delavev, ki sede v Kongresu,
ali vseeno še trde, da zasto-
pa Wilson delavske interese v po-
slanski zbornici.Najnovejši predlog z delav-
skega stališča, ki so predložene
kongresu, so predlogi o izpre-
memi zakona o sodnih prepoved-
ilih v vpljavni zveznega osemur-
nega delavnega časa. Te predloge
leže v odseku in demokrati se ne
ganejo, da bi jih vzel v razpre-
vo, dasi bi s sprejetjem teh pred-
log delavev ne dosegli ničesar
drugega, kakor to, kar so imeli
še pred dvajsetimi leti. Demo-
krati ne smatrajo delavev za tako
važen faktor, da bi se moral po-
sobno ozirati na nje. Za nje se v
priči vrsti merodajni interesi far-
merjev, trgovcev in takozvanega
srednjega stanu. To je tudi vzrok,
da hočemo zdaj najprej rešiti ta-
fino revizijo in si na ta način
pričakovati naklonjenost naroda.
Delavski zakoni pridejo na vrsto,
kadar je bežala na streho
neke hiše, kjer so jo prijeli. Na-
sproti policistom se je branila s
klobučno iglo.Ali bi se dalo temu odpomoci? Jaz, mislim, da je to čisto lahko.
Ta razvada je najbolj razširjena med načini Slovencev, ki smo v tu-
kajnski deželi najslabše organizirani narod. Ne držimo križem
negi hitimo na delo! Raynajmo se po vzhodu drugih napred-
nih narodov, ki so nas v tem po-
gledu pustili daleč vzadej.Popolnoma se strinjam z do-
pisnikom iz Calumeta, Mich., dabi se ustavilna skupna sloven-
ska naselbina.

Dosti je še rodovitne zemlje,

ki čaka pridnini rok,

ali za take stvari se naši rojaki

prav malo zanimajo. Kolikrat je

že naš naspredni rojak g. Brun-

schmidt v Minnesoti zastavil pe-

ro in začel orati celino na tem po-
lju, ali vselej brez uspeha. Naši

rojaki so le navajeni tarnati in

zložljivati pod težo kapitala. Ka-

dar se jim odpre pot do boljše

prihodnosti, pa naenkrat zaprejo

oci, da ne vidijo ničesar. Ne sme-
mo tako dalje, marveč obrnimo

pozornost na to, da si ustavilna

naselbina.

Tukaj se je pripetila grozna

nesreča. Dne 18. t. m. okoli 6. ure

zvečer sta se dva moža peljala

z avtomobilom od izhodne strani

pričevi železniški progi, ravno ko

je prihajal osebni vlak iz Wash-
ingtona proti Pittsburghu. Na

enem železniškem tiru je bilo vse

polno voz, tako, da ni bilo mogo-
či videti vlaka s ceste. Avto-
mobil je prišel na progo ravno v hi-
pu, ko je privozil vlak. Eden mož

ki se je rešil s skokom, drugega

pa je vlak povozil. Avtomobil je

bil tako razbit, da bi človek ne

mogoč poznavati, da je to bil voz.

Povožnec je bil neki farmer, ki

se je nameraval v kratkem poro-
čiti. Zdaj ne bo imel teh skrbi.

Naročnik.

Dragi gospod urečnik:

Prosim, priobčite moj dopis v

kongresu, da se mi pošlji v priljubljenem načtu Glas Naroda.

Tukaj imamo več rogov, v katerih

so morda plačale za isto

zemljo po \$3 aker.

Kakor sem omenil, mi lahko
veliko bolj napredujem, ako
samo združeni, kakor pa, če posa-
meznik obdeluje zemljo. Mnogo-
krat se je prigodilo, da je nesel-
rojak svoje krvavo zasluzene dol-
jarje na farmo, pa jih je zapravil,
ker ni imel nikakrsnega pojma o
kmetijstvu in nikogar, ki bi mu
bil pomagal. Najbolj je potreben
novim naselnikom na farmah
podstoli, ki se ga pa lahko dobi le
v skupini naselbine. Zato je vas,
rojaki, še enkrat pozivljam, da
se ne naseljujete v take kraje, kjer
nimaš rojakov, marveč v one kraje, kjer so že slovenski
naseljeni. Vse one, ki se strinja-
jo s skupino slovensko naselbino, pa
prosiš, da pričenjate v Tvojem de-
lovanju. Fr. Jaromil Aleš.

Ivan Suhadolnik.

Brereton, Ill.

Cenjeni uredništvo:

Precej let že zasledujem pazno

dopisnike vseh slovenskih časnikov

v Ameriki. Posebno me zani-
majajo poročila naših slovenskihfarmerjev, ki so zadnje čase pri-
čela prihajati bolj pogosto v li-
ste. Dopisniki se trudijo, da bi
čim večje število naših rojakov

pridobili za kmetijstvo.

Po mojem mnenju je to ena

najboljših idej, ki jo moremo go-
jiti med nami, zakaj, če postane-
mo kmetovalci, postanemo sami

svoji gospodarji, odkupimo se

kapitala, ni se nam potreba več

izpostavljati nevarnostim v smrd-
ljivih tovarnah, po premogokopihin rudnikih in ne se boriti s šraji-
kom proti izkorščevalcem.

Mi Slovenec smo večinoma

kmečki sinovi in le malo jih je,

ki so izšli iz rokodelskega stanu.

Večina nas ni poznala pred pri-
domom v Ameriki drugega dela,kakor kmetijskega. Zakaj se ni-
simo poprijeli tukaj kmetijstva?Zakaj smo se podali na delo v to-
varne ali v premogokope, kjer jenašo v boju za obstanek že tol-
iko združen mladeničev in skrbnih

očetov prezgodno smrt, drugi pa

so bili poahljeni za celo svoje

življenje.

Vzroki so različni. Glavni vzrok

pa je, da smo prišli semkaj vsi

z misijo, da se povrnete v staro

domovino, kadar si nekaj pri-
čeljimo. Mnogo jih je, ki imajo

doma zadolžena posestva in se

drugače niso mogli rešiti dolgov,

da so šli v Ameriko za domovino.

Rojakom se je včasih zavzetih

zadolženih, kar so imeli na tem

Vslasovljena dne 16. avgusta 1911.

Ustvarjena 22. aprila 1909 v državi Penns. sedežem v Conemaugh, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.
 Podpredsednik: GEORGE KOS, 524 Broad St., Johnstown, Pa.
 Glavni tajnik: IVAN PAJK, L. Box 328, Conemaugh, Pa.
 Pomočni tajnik: JOSIP SVOBODA, R. F. D. 1, Box 122, Conemaugh, Pa.
 Blagajnik: FRANK SEGA, L. Box 228, Conemaugh, Pa.
 Pomočni blagajnik: IVAN BREZOVEC, P. O. Box 6, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

JAKOB KOČAJA, predsednik nadzornega odbora, Box 508, Conemaugh, Pa.
 FRANK PERKO, nadzornik, L. Box 101, Conemaugh, Pa.
 ANTON STRAZISAR, nadzornik, Box 511, Conemaugh, Pa.

POROTNIKI:

ALOJZIJ BAVDEK, predsednik porotnega odbora, Box 1, Dunlap, Pa.
 MIHAEL KRIVEC, porotnik, Box 224, Primero, Colo.
 IVAN GLAVIC, porotnik, P. O. Box 323, Conemaugh, Pa.

VRHOMNI ZDRAVNIK:

S. A. E. BRALLIER, Grove St., Conemaugh, Pa.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki, so ujedno prošeni, pošljati denar naravnost na blagajnika in nikogar drugega, vse dopis pa na glavnega tajnika. V slučaju, da opozicijo društveni tajniki pri mesečnih poročilih, ali sploh kjerihod si v poročilih glavnega tajnika kakor pomanjkljivosti, naj to nemudoma nagnemo na urad glavnega tajnika, da se v prihodnjem popravi.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

OLD SUREHAND.

POTNI ROMAN. SPISAL KAROL MAY.

Poslavljen za "G. N." B. P. I.

DRUGA KNJIGA.

(Dalje.)

Indijance ima za krajevne razmere prirojen nagon in tako izvezano oko, da skoraj ne more nikdar zaiti. Vodnik je z občudovalna vredno sigurnostjo peljal glavarja naravnost proti razvalinam kljub popolnoma temnemu gozdu. Kmalu sta tudi dospela do razpolahlidov svetišča in ga začela preiskovati.

Našla nista ni najmanjšega sledu, in že sta bila skoraj prepričana, da je vse varno, ko sta naenkrat postala in posluhnili. Zazvenel je namreč krik, krik tako strašen, kakor bi ne prišel iz človeškega grla.

"Kaj je bilo to?" je vprašal črn jelen.

"Nekdo je zakričal, toda kdo?"

"Slišati je bilo kakor smrtni krik konja."

"Takega glasu še nisem nikdar slišal," je izjavil vodnik.

Sedaj je zopet zazvenel, dolgo in zategnjeno.

"Človek je," je rekel glavar.

"V smrtnem strahu!"

"V največjem obupu!"

"Kje je?"

"Tega ne vem. Odmev varata."

"Iz teh zidov morava iti."

Sležala sta na prostu, in ko je grozni krik zopet zadonel, sta slišala, od katere strani prihaja.

"Ravno pre nama je," je rekel vodnik.

Previdno sta se plazila naprej in dospela do roba jezera, ob katerem sta korakala takilo časa, dokler nista začula kričanja ravno pred seboj.

Divjaka sta imela železne živee, pa sta se vendar vstrasilia, ko je zadonel oni strašni krik v njuni neposredni bližini.

"Tukaj je," je rekel vodnik, "v vodi."

"Ne, nad vodo je," je popravil glavar. "Poslušaj!"

"Tako je slišati, kakor bi bili krokodili."

Na vodi je bil viden fosforujoči sijaj, na katerega je opozoril glavar svojega spremljevaleca z besedami:

"Ali vidi moj sin ta sijaj?"

"Da."

"Krokodili so."

"In človek med njimi? Nemogoče!"

"Ne, človek je nad njimi, na tem drevesu."

Pokazal je na edro, pri kateri sta stala.

"Potem mora biti privezan."

"Gotovo!"

Zopet je zadonel krik, in sedaj sta čula, da prihaja iz zraka, med vodo in kromo drevesa.

"Kdo kliče?" je vprašal glavar glasno.

"Oh!" je bil odgovor, dan z izrazom največjega veselja.

"Kdo je?"

"Pomagajte!"

"Kje si?"

"Na drevesu visim."

"Ui. Nad vodo!"

"Da. Pridite hitro."

"Kdo si?"

"Spanec."

"Spanec, bledoličnik," je zašepetal črn jelen svojemu spremjevalcu. "Le naj visi še naprej!"

Kljub temu je vprašal dalje:

"Kdo te je obesil?"

"Moja sovražnika."

"Katera?"

"Dva rdečekože."

"Uf!" je seplenil glavar. "Iz maščevanja visi tukaj."

Potem je vprašal, katera rdečekoža da sta bila.

"En Miztek in en Apač. O, pridite, pomagajte! Ne morem več; krokodili me bodo raztrgali!"

"Apač in Miztek," je rekel glavar tiho. "To so naši sovražniki. Mogoče ga rešiva. Najprej ga pa morava videti pri ognju."

Nabral je nekaj suhljad in jo prizgal ob obrežju. Ogenj je svetlo zagorel in obseval sledeči prizor: z drevesa je visel bledoličnik nad vodo in vedno krčil noge, kakor hitro je kak krokodil hlastnil po njem.

"To je veliko maščevanje!" je rekel črn jelen. "Sedaj naj nama odgovarja, ne da bi se mu bilo treba batiti krokodilov."

Sležal je na drevo, prikel laso in potegnil visčega kvikuša, tako da je bil pred krokodili varen. Ogenj je obseval tudi Indijance, in iz barje je spoznal Alfonzo, da sta Komanci, ki se nahajata na bojni poti. Ugнал je vse in upal na rešitev.

"Zakaj sta te obesila rdeča moža semkaj?" je vprašal glavar nadalje.

"Ker sem se z njima bojeval, da ju usmrtil. Sovražniki smo si bili."

"Zakaj nisi usmrtil psov. Apači in Mizeki so strahopetci."

"Bil je medvedje srce, glavar Apačev."

"Medvedje srce!" je zaklicil Komanc. "Ta je bil tukaj!"

"Da, on in bivalovo čelo, glavar Miztekov."

"In bivalovo čelo!" je Komanc zopet vzkliknil. "Kje pa sta?"

"Osvobodi me, pa ju dobib!"

"Priseži, da izpolniš obljubo!"

"Prisežem!"

"Potem te osvobodim!"

Napelj je vse moči in imel kmalu grofa tako visoko, da ga je mogoči položiti na vejo in podpreti. S tem je dobil Komanc roko proti. Potegnil je nož in prerezal jermena Španca, da si je mogel sam pomagati.

"Ah!" je leta vzkliknil. "Svoboden, svoboden, prost! Toda Te besede je naravnost zatulil v temno noč."

"Maščevanje ti ne odide," je rekel Komanc, ki je slutil v njem porabnega zaveznika. "Toda, zakaj tako kričiš? Gozd ima ušesa. Ali ni nikogar blizu?"

"Nobenega človeka ni! Nikdo drugi ni bil na gori kakor jaz in ti prokleti krokodili. Vse moje življenje ne pozabim te noči!"

"Ne pozabi je in maščuj se! Sedaj pa idi z menoj dol!"

Sležala sta z drevesa, in šele potem, ko je začutil Alfonzo trdno pod seboj, je vedel natunčno, da je rešen.

"Hvala vama!" je rekel. "Zahtevajta, kar hočeta, pa storim!"

Njegovo nepopisno veselje ga je gnalo, da je storil to obljubo.

Komanc je odgovoril mirno:

"Vsedti se k nama in povej, kar te bova vprašala!"

Posedel so se po travi in grof je pretegnil svoje otrple ude z razkošjem, kakršnega še ni občutil v svojem življenju.

"Vidva sta iz rodu Komanc?" je vprašal.

"Da."

"Ali si ti njihov glavar?"

"Jaz sem Tokvi-tey = črn jelen," je odgovoril Komanc posorno.

"Ali se nahajate na vojni poti?"

Glavar je pokimal in vprašal:

"Ali poznaš haciendo del Erina?"

"Poznam jo."

"Kako se imenuje mož, ki biva tam?"

"Imenuje se Pedro Arbellez."

"Ali ima kakšno hčer?"

"Da."

"Ali je pri tej hčeri kaka Indijanka iz rodu Miztekov?"

"Da. To je Karja, Tecaltova sestra."

"Sestra bivalovega čela?" je vprašal glavar presenečen.

"Da."

"Uf! Tega komanških sinov niso vedeli, drugače bi hčer Miztekov bolje stražili. Obe skvavi sta bili naši jetnici."

"To mi je znano."

"Znano ti je?" je vprašal črn jelen.

"Da, ker stanujeta pri meni."

"Pri tebi? Tvoj jezik izgovarja uganjke. Jaz sem mislil, da stanujeta na haciendu!"

"To je tudi res, ker je hacienda moja."

"Tvoga? Potem si ti señor Petro Arbellez?"

"Ne. Jaz sem grof Alfonzo de Rodriguez y Sevilla. Arbellez je le moj najemnik."

"Uf!" je rekel sedaj Komanc hladno in vstal. "Potem bodek zopet visel nad vodo, da te požro krokodili!"

Alfonzo je bil svoje stvari tako siguren, da je smehljaje odgovoril:

(Dalje prihodnje)

NAZNANOLO.

Članom družtva sv. Alojzija št. 31 J. S. K. J. v Braddocku, Pa., se naznana, da se bode dne 4. julija letos obhajala desetletnica družtvenega obstanka. Ob 8. uri zjutraj imenovanega dne se zberejo vsi članji družtva, kakor tudi sosednja družtva iz Braddocka v Rubinsteinoval dvoranu na vogalu 11. ulice in Washington Ave. Potem odkorakamo skupno na Rankin, kjer se nam priklopi še družtvo sv. Petra in Pavla v Pavla K. S. K. J., ter korakamo naprej po glavni ulici v cerkev sv. Jožefa. Po končani službi božji pa odkorakamo skupno v poljsko sokolsko dvorano na Talbot Ave. med 9. in 11. ulico. Tu bodo nastopili najprougovorniki, potem bode pa prosta zabava in ob 8. uri zvezčer zapelje pevsko družtvo več slovenskih pesmi, kakor: "Buči, buči morje adrijansko", "Slavček" in več drugih. Po petju sledi ples in obenem bode zrebanje zlate ure.

Vstopnina za možke 25 centov, dame vstopnine proste.

Za dobro postrežbo skrbel bo pripravljalni odbor.

Obenem se naznana oddaljnim članom, da morajo redno plačevati svoje prispevke, ako hočejo biti še v nadaljevanju našega družtva. To je družtveni zakon! Ivan A. Gerin, tajnik.

(24-29-6)

NARAVNA CALIFORNIJSKA VINA.

Rojakom priporočam moja izvrstna vina. Novo vino muškatel ali črno vino po 30 galona, riesling 35 gal., rdeči zinfandel 35 gal., vino od leta 1909 črno ali muškatel 40 gal., riesling 45 gal., staro belo vino 50 gal., drožnik in tropinovec \$2.50 gal. Vseh vrst vino pošiljam pa 28 in 50 gal. in dam posodo.

Vinograd in klet: St. Helena. Naslov za naravnila: Stephen Jakš, Box 657, Crockett, Cal.

Spoštovanjem Stefan Jakš.

Kratka udobna pot za potnikov Avstrijo, na Ogrcko, Slovence, Hrvatsko in Galicijo, kajti med Antwerpom in Lissabonom in delom je dvojna direkta brez lesnika svez.

Posebno se kaže skrb za udobnost počitkov med krovom. Trejti razred ostolič malih kabin sa 2, 4, 6 in 8 post